

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku G. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o składki na ubezpieczenie społeczne,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 9 stycznia 2012 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z
dnia 4 listopada 2010 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2. odmawia przyznania adwokatowi P. N. - pełnomocnikowi wnioskodawczynie z urzędu, kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2010 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawczynie G. K. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o składki na ubezpieczenie społeczne. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, poczynione na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, z którego wynika, że pomimo składanych zawiadomień o czasowym zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej Przedsiębiorstwa

„H.” Hurt-Detal, wnioskodawczyni faktycznie pozostawała w gotowości do jej wykonywania, a tym samym podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom;

- społecznemu w okresie od dnia 1 sierpnia 2003 r. do dnia 31 października 2003 r. i od dnia 1 grudnia 2003 r. do dnia 31 października 2004 r. z obowiązkiem opłacania składek na fundusz ubezpieczeń społecznych w łącznej kwocie 18799,70 zł,

- zdrowotnemu w okresie od dnia 1 listopada 2004 r. do dnia 31 października 2005 r. z obowiązkiem opłacenia składek na fundusz ubezpieczeń zdrowotnych w łącznej kwocie 7778,17 zł oraz odsetkami liczonymi na dzień 16 lutego 2009 r. w wysokości 3003 zł,

- społecznemu i zdrowotnemu w okresie od dnia 1 listopada 2005 r. do dnia 11 grudnia 2007 r., z obowiązkiem opłacania składek na Fundusz Pracy w okresie od dnia 1 sierpnia 2003 r. do dnia 31 października 2003 r., od dnia 1 grudnia 2003 r. do dnia 31 października 2004 r. i od dnia 1 listopada 2005 r. do dnia 11 grudnia 2007 r. w łącznej kwocie 1358,15 zł, z odsetkami liczonymi na dzień 16 lutego 2009 r. w wysokości 502 zł, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 36 ust. 4 oraz art. 14 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst; Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.).

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pełnomocnik wnioskodawczyni zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, oraz przepisów postępowania - art. 233 § 1 i 385 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono potrzebą wykładni art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a w szczególności wykładni zwrotu „zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie i ogólnie należy zauważyć, że zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.) polega na powołaniu okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., czyli na przedstawieniu występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, nieważności postępowania lub oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oraz obejmuje nie tylko powołanie się na jedną z przesłanek, ale także odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na istnienie jednej z tych przesłanek. Jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, iż skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane), przy czym oczywiste jest, że budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi znajdować w sprawie zastosowanie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla jej rozstrzygnięcia.

Trzeba też pamiętać, że Sąd Najwyższy jest tzw. sądem prawa, a więc rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej i jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli skarga nie zawiera zarzutu naruszenia przepisów postępowania (tak jak w istocie w

rozpoznawanej sprawie, gdy się zważy, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, w tym w szczególności art. 233 k.p.c. – tak w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011 r., I PK 182/10 - LEX nr 852765) lub gdy zarzut taki okaże się niezasadny.

Wskazana w uzasadnieniu skargi kasacyjnej potrzeba wykładni art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w istocie sprowadza się do odmiennej niż uczynił to Sądy orzekające w sprawie, oceny stanu faktycznego sprawy, zmierzając do odmiennego rozstrzygnięcia sprawy. Ze względu na okoliczności sprawy, warto zwrócić uwagę na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03 (niepublikowany), według którego prowadzenie działalności gospodarczej nie może mieć charakteru przypadkowego, w związku z tym faktyczne niewykonywanie działalności w czasie oczekiwania na kolejne zamówienie, czy też w czasie ich poszukiwania, nie oznacza zaprzestania prowadzenia takiej działalności i nie powoduje uchylenia obowiązku ubezpieczenia społecznego, a także wyrok z dnia 11 lutego 2010 r., I UK 221/09 (niepublikowany), wskazujący, że obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a zatem o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującej wyłączenie z tego ubezpieczenia, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności, przy czym kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, i nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Trzeba też pamiętać, że w orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że zawieszenie działalności nie jest czasowym jej zaprzestaniem lecz znaczącym ograniczeniem (por. wyrok SN z dnia 17 czerwca 2011 r., II UK 377/10 – niepublikowany), w czasie czasowego zaprzestania wykonywania działalności żadne czynności nie są podejmowane, natomiast faktyczne wykonywanie działalności w okresie zawieszenia może rodzić obowiązek podlegania ubezpieczeniu społecznemu - tak w wyroku z dnia 18 listopada 2011 r., I UK 156/11(niepublikowany).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek ustanowionego dla ubezpieczonej pełnomocnika z urzędu adwokata P. N. o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, nie zawierający oświadczenia, że żądane koszty nie zostały zapłacone przez stronę w całości lub w części, Sąd Najwyższy oddalił, jako nieuzasadniony zgodnie z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1348 ze zm.) - por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1998 r., II CKN 687/98, OSNC 1999, nr 3, poz.63).